

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

St.prp. nr. 88

(1999-2000)

Tilleggsbevilgning til kommuner og fylkeskommuner vedrørende økte utgifter til feriepenge og ny arbeidstidsavtale for lærere

Tilråding fra Kommunal- og regionaldepartementet av 22. september 2000, godkjent i statsråd samme dag.

1 Bakgrunn

I brev av 26. mai d.å. fra statsminister Jens Stoltenberg til Kommunenes Sentralforbund vedrørende lønnsoppgjøret 2000 står følgende:

«Jeg vil innledningsvis understreke at lønnsoppgjøret er partenes ansvar. Det økonomiske opplegget for 2000 var i Nasjonalbudsjettet basert på en forutsetning om lønnsvekst på om lag 3¹/₄ pst. fra 1999 til 2000. Anslaget på lønnsveksten ble i Revidert nasjonalbudsjett endret til om lag 3³/₄ pst. Denne endringen slo blant annet ut i en beregnet høyere skatteinngang og høyere lønnsutgifter for kommunesektoren.

I årets lønnsoppgjør har utvidet ferie vært et særskilt tema. Resultatet av forhandlingene i LO/NHO-området ble en utvidelse av ferien med 2 dager i 2001 og ytterligere 2 dager i 2002. Regjeringen legger til grunn at det vil bli en slik utvidelse også for ansatte i offentlig sektor.

Regnskapsforskriftene for kommunene innebærer at det må avsettes midler til feriepenger året før utbetalingen skjer. Dette er i tråd med de prinsippene som gjelder for privat sektor, mens statlige virksomheter ikke gjør en slik avsetning. Utgifter til samme ferieutvidelse periodiseres m.a.o. ulikt i staten og kommunesektoren. Regjeringen ser at de økonomiske virkningene av en slik forskjell ikke er et tilsiktet resultat. Avsetningene i kommuner og fylkeskommuner kan betraktes som en form for bundet sparing, og gir derfor ikke grunnlag for økt aktivitet det året de avsettes. Denne merutgiften kan stipuleres til ca 1 mrd. kr. i 2000. Av denne grunn er Regjeringen innstilt på å foreslå en tilleggsbevilgning for 2000 til kommuner og fylkeskommuner av tilsvarende størrelse.

Staten forhandler nå også med lærerene. Kommunenes lønnsutgifter i 2000 vil bli påvirket av disse forhandlingene. Regjeringen er innstilt på å vurdere utfallet av disse forhandlingene sin innvirkning på kommunesektorens økonomi.

Regjeringen vil fremme en proposisjon med forslag om tilleggsbevilgninger for 2000 i tråd med det som er beskrevet over. Denne proposisjonen vil bli lagt fram til høsten etter at lønnsoppgjørene er endelig avsluttet.»

I tilknytning til tariffoppgjøret undertegnet Staten og Hovedsammenslutningene/ Norsk lærerlag en intensjonserklæring som grunnlag for å iverksette et målrettet samarbeid over en 3-årsperiode som skal gi nye og mer fleksible arbeidstidsordninger i skoleverket tilpasset dagens og morgendagens skole.

Intensjonserklæringen medførte at det i etterkant av tariffoppgjøret ble inngått ny arbeidstidsavtale for undervisningspersonalet i skoleverket med virkning fra 1. august 2000.

2 Feriepengeavsetting

Det foreslås en tilleggsbevilgning til kommuner og fylkeskommuner som følge av ferieutvidelsen med 2 dager fra 2001, og økt feriepengesats som følge av dette. Regnskapsforskriftene i kommunene innebærer at feriepengene skal avsettes etter opptjeningsprinsippet, dvs. året før utbetalingene skjer, og tilleggsbevilgningen foretas derfor i 2000.

Kommunesektorens merutgifter i 2000 kan anslås til 1080 millioner kroner. Anslaget er basert på anslåtte lønnskostnader i kommunesektoren i 2000. Det er her også medregnet lønnskostnader i kirkelig virksomhet hvor kommunene har et tilskuddsansvar.

3 Kompensasjon for arbeidstidsavtale lærerene

3.1 Endringer i arbeidstidsavtalen

De viktigste endringene i den nye arbeidstidsavtalen for undervisningspersonalet er:

- Det skal utarbeides individuelle arbeidsplaner for hvert skolehalvår som omfatter *hel* tilstedeværelsesplikten.
- Årsrammen for leseplikt er utgangspunkt for de individuelle arbeidsplanene, mens ukentlig gjennomsnittlig leseplikt er veiledende. Dette betyr at de tidligere bestemmelsene om periodeundervisning er bortfaldt. De individuelle arbeidsplaner vil heretter gi mulighet for varierende undervisningsbelastning gjennom planperioden.
- Avtalen vektlegger i større grad betydningen av teamarbeid.
- Dersom arbeidsenheter konverteres til andre oppgaver, har lærerne tilstedeværelsesplikt i denne tiden. Denne tiden omfattes også av arbeidsplanene.
- Inntil 20 arbeidsenheter av årsrammen kan innenfor arbeidsplanene fordeles over året, uten spesiell tidfesting, og brukes til for eksempel tilfeldige vikartimer.

Med disse endringene har skoleverket fått en arbeidstidsavtale for undervisningspersonalet som innebærer økt fleksibilitet og en bedre utnyttelse av lærerårsverket.

3.2 Økonomiske konsekvenser av ny arbeidstidsavtale med lærerene

Ved inngåelse av ny arbeidstidsavtale for undervisningspersonalet i skoleverket med virkning fra 1. august 2000 ble det gitt en kompensasjon på to lønnsstrinn til lærere og skoleledere som er omfattet av hovedtariffavtalen i staten under lønnsplan 17.150 og 17.165, med unntak av stillinger i kode 1423 *Undervisningspersonell uten godkjent utdanning* og stillinger i kode 1424 *Undervisningspersonell uten godkjent pedagogisk utdanning*.

Kostnadene ved nivåøkningen på to lønnsstrinn er beregnet å utgjøre brutto 394,125 millioner kroner for budsjettåret 2000. Beløpet inkluderer de ovennevnte stillingsgrupper på grunn- og videregående skoler i kommuner og fylkeskommuner. Grunnlaget for beregningene er tall fra det Sentrale tjenesteregisteret for skoleverket (STS) pr. 01.10.99, samt korrigert for lønnsoppgjøret pr. 1. mai 2000 for skoleverket.

4 Fordeling

Det foreslås at det i år 2000 blir gitt en tilleggsbevilgning til kommunesektoren på 1 474,125 millioner kroner som kompensasjon for merkostnaden for utvidet ferie i 2001 og to ekstra lønnstrinn til lærerne i 2000. Av dette er 1080 millioner kroner kompensasjon for to ekstra feriedager i 2001. Dette beløpet er basert på anslåtte lønnskostnader i kommunesektoren i 2000, og omfatter også økte kommunale utgifter til kirkelig fellesråd. Tilleggsbevilgningen til utvidet ferie foreslås fordelt etter kommunenes og fylkeskommunenes andel av lønnskostnadene. Fordelingen på kommuner og fylkeskommuner er basert på kommuneregnskapet for 1998 fra Statistisk sentralbyrå. De økte kommunale utgiftene til kirkelig fellesråd vil bli fordelt etter andel av lønnskostnadene i fellesrådene. Dette gir en fordeling på kommunene og fylkeskommunene på hhv. 735 millioner kroner og 345 millioner kroner.

Merkostnaden for de to ekstra lønnstrinnene til lærerne i år 2000 er beregnet til brutto 394,125 millioner kroner. Grunnlaget for disse beregningene er tall fra det Sentrale tjenestemannsregisteret for skoleverket (STS) pr. 01.09.99 som er korrigert for lønnsoppjøret for skoleverket pr. 1. mai 2000. Tilleggsbevilgningen til kommunesektoren på 394,125 millioner kroner foreslås fordelt etter kommunenes og fylkeskommunenes andel av de samlede lønnskostnadene i undervisningssektoren. Fordelingen på kommuner og fylkeskommuner er basert på kommuneregnskapet for 1998 fra Statistisk sentralbyrå. Dette gir en fordeling på kommuner og fylkeskommuner på hhv. 271 millioner kroner og 123,125 millioner kroner.

Samlet utgjør tilleggsbevilgning til kommunesektoren 1 474,125 millioner kroner, og fordeler seg med 1006 millioner kroner til kommunene og 468,125 millioner kroner til fylkeskommunene.

Kommunal- og regionaldepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om tilleggsbevilgning til kommuner og fylkeskommuner vedrørende økte utgifter til feriepenger og ny arbeidstidsavtale for lærere, og om økning av bevilgninger på statsbudsjettet for 2000 under kap. 571 post 60 og kap. 572 post 60.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r:

Stortinget blir bedt om å gjøre økning på statsbudsjettet for 2000 i samsvar med et framlagt forslag.

Tilråding fra Kommunal- og regionaldepartementet ligger ved.

Forslag til vedtak om endringer i statsbudsjettet for 2000

I.

Utgifter:

Kap	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommunene	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning økes med	1 006 000 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommunene	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning økes med	468 125 000
